

ȘCOALA NOUĂ

Revista pedagogică a corpului didactic primar din jud. Bihor.
Organul oficial al Revizoratului școlar din ORADEA-MARE.

Inserțiunile și reclame se publică după
tarif. Manus rusele nu se înpolază.

Apare la 1 și 15 a lunii.

Director: Gh. Tulbure.

Abonamente:
Pe an
Pe 1/2 an
Redacția și Administrația la Birou
Revizoratului.

Gânduri de 10 Mai.

Prăznuim, pentru a patra oară dela unire, ziua luminoasă, care simbolizează încheierea neamului în formele unui stat național neatârnat. 10. Mai este evocarea și preamărirea epopeii noastre naționale, începând cu fulgerarea de o clipă a paloșului lui Mihai Vodă cel Viteaz, trecând prin avântul dorobanțului dela Plevna și sfârșind cu legendarul eroism dela Mărășești, care ne-a dat unirea Ardealului și încoronarea dela Alba-Iulia.

Marile praznice naționale sunt zilele cu soare mult și zămbitor, care urmează după furtună.

Ele umplu sufletul de lumină și stârnesc emoții adânci. Bucuria obștească se exteriorizează de obicei în tedeumuri fastuoase, în părăzi cu discursuri și alte solemnități protocolare.

Sunt frumoase și impresionante aceste manifestări, pentru că suntem un popor tinăr, în plin avânt național și cu sufletul încărcat de amintirile gloriole recente de pe câmpiile de luptă. Și sunt de folos chiar, pentru că ele au asupra marelui mulțimi o puternică influență educativă: întăresc sentimentul patriotic și sporesc mândria de neam.

Am serbat și anul acesta ziua de 10 Mai după obiceiul tipic. Oricât de înălțător ar fi fastul acesta, noi socotim că frazeologia lui de ocazie, cu vibrațiile ei de suprafață nu sunt suficiente pentru a cinste simbolurile și etapele uriașe din trecutul neamului.

Zilele mari ne impun; pe lângă sentimente frumoase, și mari datorii. Ele trebuie să fie nu numai un moment de iefteț elan trecător, cât mai ales un prilej de reculegere și adâncire sufletească.

Să ne coborâm deci în interiorul conștiinței,

să ne ezaminăm rezorturile intime ale sufletului și să vedem, dacă găsim într'ânsele flori curate și vrednice de a le presăra pe mormintele eroilor care flutură deasupra drapelului de 10 Mai. Să vă rog acest proces de autoanaliză, aruncați o privire pe arena vieții publice și rezultatul va fi mai mult decât întristător...

Față de atâtea morți mari, o spuza de vii mici, a căror singură calitate e doar pofta de mărire. Amintirea curată a adevăraților eroi, cari au luptat cu spade, cu condeiul sau cu cuvântul, pentru ca să ne lase un splendid 10 Mai, o vedem zilnic profanată de patimile mărunte ale spiritelor de târgoveți, cocoțati prin aventură în scaunele de cinste. Bunul simț și obștinia, podoaba sufletească a strămoșilor, pare să a dispărut, izgonită de cel mai hădos spirit de acaparare. Căpătuiala cu orice mijloace și cu o totală lipsă de scrupul, iată nota zilelor noastre.

10 Mai din anul acesta ne-a găsit în plină criză morală.

Cauza este foarte simplă. Ne lipsește educația.

Nu inteligența sau cultura spiritului. Încât privește calitățile intelectuale suntem bine înzestrați prin însăși originea și plămădirea noastră latină. Ceeace ne lipsește însă în special sunt virtuțile inimii, acea nobleț și austeritate de caracter, pe care o dă buna creștere și civilizația adevărată.

Nu purtăm noi întreaga vină. Suntem un popor tinăr, aproape primitiv încă sub raportul civilizației. Circumstanțe vitrege, opresiuni de veacuri nu ne-au lăsat să ne dezvoltăm și ne-au împiedecat să ne așternem la o serioasă muncă culturală. Fel de fel de influențe străine, care ne-au copleșit, în cursul veacurilor, contactul cu popoare hrăpărețe și inculte, ne-au infiltrat moravuri și păcate, care au primit la

noi largi drepturi de cetățenie. Azi ele stăpânesc pe amândouă coborășurile Carpaților și le întâlnim în toate straturile sociale și în toate manifestările vieții publice dela Oradea și până la Cetatea Albă. Sunt buruienile, ce n'au putut fi stărpite, pentru că la noi școala și educația a fost o problemă neglijată.

Abia înfiripată la futeală școala românească a împărțit o brumă de cunoștințe, dar n'a ajuns încă să facă o operă sistematică de educație n'a apucat încă să modeleze sufletele pentru a forma caractere. Ori, dacă a format ici-colea câteva exemplare, a venit viața publică, cu vechile ei apucături și le-a distrus. Astfel se explică multiplele fenomene ale unei mentalități ciudate și meschine, cu care ne întâlnim la tot pasul. Deacei atâția farsori și pezevenchi pe toate cărările, cari, — chiar dacă hazardul i-a aruncat în frunte îi vedem lipsiți de convingeri-cum, își calcă cuvântul dat și se complac în a trage chiulul, mințind pe toată lumea și mai ales pe sine. Sunt tot atâtea lacune de caracter, cari dau mocirla lipsei de omenie și de bun simț, în care se bălăcește azi marea majoritate a păturii noastre așa numite „culte“.

Sunt prea multe și prea obraznice cusururi, ca să nu ne izbească și să nu ne indigneze. Sunt prea multe abuzurile și prea puțin respectul de lege. Sunt prea mulți pungăși, cari exploatează și prea puțini oameni cinstiți, cari reacționează.

Și ne întrebăm, de unde aceste apucături de suflete strâmbe, cari nu fac parte din calitățile organice ale firei și caracterului nostru popular?

Țăranul nostru este în definitiv un suflet drept și cinstit, înzestrat cu o admirabilă doză de omenie și bun simț.

La lumina curată a zilei de 10 Mai aceste defecte de educație ne apar ca o pecingină urâtă pe trupul fraged al tinerei fecioare, care este Țara Românească.

Înlăturarea acestei pecingini cade în sarcina tuturor acelor, cari mai au un simț de prevedere, și de răspundere, în primul rând ea trebuie să facă parte din preocupările noastre, ale dascălilor și propagandiștilor, cari facem educația masselor.

Pătrunși de rolul lor determinant pentru țaria și viitorul neamului, oamenii nostri de școală au sacra datorie să înceapă cu un ceas mai de vreme opera adevăratei educații, chemate să dea țării caracterele de bronz, care atât de mult îi lipsesc. O muncă enormă ne stă înaintea pe terenul acesta, o muncă de harnici grădinari plivitori. Începutul trebuie făcut în școala primară, iar începutul începutului le

revine școalelor normale. În direcția acesta ar trebui îndrumată „pedagogia românească“ care atât de frumos o întrezărește dl Mehedinți... Iar datorită tuturor, de sus până jos, este să ofere școalei tot sprijinul ajutându-o ca să dea României de mâine cărmuitori și cetățeni mai buni, mai cinstiți și mai de caracter, decât generația actuală, pe care viforul războiului pare a-o fi schimonosit și demoralizat deabinele.

Drumul parcurs până acum e frumos, dar e foarte scurt. Școala românească va trebui să depună eforturi uriașe pentru a complectă opera de creștere și civilizație, de care avem atâtă nevoie, pentru că să fim odată oameni serioși și să nu ne mai amăgim, la toate banchetele, cu fraze pompoase și cu declarații solemne, pecari faptele de fiecare zi le desmint în cel mai sfidător chip.

Aș dori ca entuziazmul zilei de 10 Mai să ne împrumute mai puțină mândrie deșartă și mai multă tărie de suflet pentru eforturile morale, pe care ni-le reclamă vremile ce străbatem și primejdiiile, cari ne pândesc de toate părțile.

Cu năravurile și apucăturile, cari domină astăzi trebuie să se sfârșească dacă vrem să lăsăm și urmașilor bucuria serbării de 10 Mai.

Muncă serioasă, muncă cinstită cu jertfe de fiecare zi, unire sufletească, și hotărâre fermă, iată tot ce ne trebuie ca să ne refacem moralul decăzut, să ne formăm prin o bună educație oameni de cinste și de caracter pe toate terenele.

Atunci când acest efort moral va fi atins ținta, atunci când spiritul de necinste și pungășie va fi complet eliminat din viața noastră publică numai atunci vom putea spune, că prăznuim cu vrednicie și cu inimă curată amintirea faptelor de eroism, cari simbolizează apoteoza sufletului neamului.

Până atunci totul e simplu spectacol, efemer și steril, ca toate spectacolele de circ-constanță.

Gh. Tulbure.

Se poate întemeia o pedagogie românească? *)

Prin reconstituirea unității politice și naționale (1859—1918), poporul român a intrat în faza maturității. E timpul să arate acuma deplin ce poate, dezvoltând o viață culturală și economică proprie, sau, dacă nu, să vegeteze în umbra altora, ca o formație etnică și politică fără menire osebită pe lume.

Întrebarea e: putem noi ajunge la o viață în adevăr neatârnată de apăsarea influențelor străine?

Răspunsul e scurt:

*) Reproducem după revista „Cele Trei Crișuri“ acest interesant articol al dlui Mehedinți, pe care-l recomandăm în deosebită atenție a cetitorilor noștri. Domnii învățători au prilej să mediteze asupra chestiunii.

Putem, dacă vom crește tineretul în așa chip, încât să avem în vedere mai întâi de toate dezvoltarea caracterului etnic și mulțămirea nevoilor speciale țării noastre. Cu alte cuvinte: o viață și o cultură proprie este cu puțință, dacă latura etnografică va ieși cât mai lămurit la iveală în toată doctorina și practica învățământului.

Dar tocmai aici stă toată dificultatea. Un sistem de educație întemeiat pe însușirile națiunii noastre și potrivit cu menirea sa istorică, nu poate fi ticluit așa de ușor. Cauzele sânt mai multe, dar cea mai însemnată ni se pare a fi următoarea:

Firul care leagă pedagogia de etnografie nu poate fi ușor de urmărit, de oare ce mulți pedagogi pleacă și astăzi dela concepția despre un copil abstract, adică o ființă care ar fi cam același în toate țările pământului și care, abia mai târziu, în școala vieții (iar în țările civilizate în școala — cărții) s'ar modela în chip deosebit.

În realitate, acel tip nu există n'căeri, afară de închipuirea pedagogilor de cabinet. Dimpotrivă, cine privește faptele etnografice vede că chiar din capul locului, copiii se deosebesc după mediul lor etnic și că, înainte de orice atingere cu școala, pruncul e modelat de mamă, dobândind odată cu graul o întreagă avere sufletească și un anume calapod de cugetare, făurit de moși și strămoși. (Am putea vorbi chiar de un fel de apriorism etnic).

Adevărul acesta sare și mai mult în ochi, dacă luăm sama că copilul reprezintă nu starea actuală, ci tocmai fazele mai vechi ale grupării etnice din care face parte. Așa de pildă, în armele cu care se joacă: arc, praște, suliță . . . ; în uneltele cu care lucrează: sulă de lemn sau dintr'un ghimpe; cuțit dintr'o așchie, scoică sau o piatră ascuțită; roată fără spițe (cum a fost roata primitivă); în cântece (colind, caloian . . .); în jocuri, ghicitori și altele manifestări, copilul înfățișează unele caractere cu totul arhaice ale poporului din care s'a născut.

Iar dacă privim mai de aproape la felul său nelămurit de a percepe lumea, la graul foarte neajutorat la început, la chipul cum numără concret (punând mâna pe degete sau pe lucrările numărate,) la asociațiile de idei ulmitor de false . . . și în genere la modul său de a simți și de a judeca, putem zice că pruncul repetă în oarecare măsură fazele cele mai vechi prin care a trecut omul, după ce s'a despărțit de animalitate.

Din aceste constatări rezultă însă o concluzie de o neîgăduită însemnatate pentru pedagog. Și anume: dacă din cel dintâi ani, copilul nu e un hămunculus cu însușiri abstracte, ci o făptură concreă, îmbibată de toată tradiția etnică pe care o primește odată cu limba, este vădit lucru că pedagogia nu poate fi o știință internațională, cum e algebra, ci are numai decât o latură etnografică.

Așa dar, creșterea tineretului unui neam, popor

sau națiune trebuie să înceapă neapărat dela copilul concret, așa cum ni-l înfățișează mediul său etnic, încărcat în bine sau în rău cu toată moștenirea lăsată de străbuni.

De aci urmează că noi Românii, de pildă, nu putem importa educația engleză, germană, sau americană spre a ne lecul de neajunsurile noastre, după cum importăm chinina din fabricile Americii, ca să vindecăm frigurile da pe malul Dunării. Dimpotrivă: din noi, adică din firea și din moștenirea poporului nostru, trebuie să scoatem în bună parte îndrumările pentru creșterea copilăretului țării. Cu alte cuvinte:

Numai o pedagogie românească poate folosi pe deplin poporul român.

De oare ce:

Înainte de a individualiza cu copilul, trebuie să individualizăm cu poporul din care el a răsărit.

Așa dar, educatorul cu mințe trebuie să urmărească pe cât se va putea mai amănunțit ce este caracteristic în mediul etnic al copilului, pentru ca să se sprijine în aplicarea regulelor pedagogice cât mai mult pe tradiția legată de ființa lui. Și este nu numai o absurditate, dar și o primejdie să-și închipuie cineva că Pătru sau Vlad, un Românaș din satul Sărăcenilor, cătunul Răpenilor, valea Pădurenilor ar putea fi crescut cu metode întocmite pentru Englezi, cu cărți franceze, programe germane, uniforme belgiene și alte dichisuri de import.

Hotărât — nu. Din noi înșine, adevărat din tradiția noastră trebuie să scoatem în bună parte îndrumarea pentru viitorul nostru. (Ne sfîim să zicem o vorbă mare . . . ; dar, după cum a fost un progres însemnat, când Rousseau a descoperit pe copil în om, tot așa va fi cu vremea un real progres, când educatorul va descoperi poporul sau națiunea în copil.) Azi, așa ceva poate părea o pretenție semeață. Măine însă, acest adevăr va suna la urechea urmașilor ca o banalitate și le va fi tuturor de mirare că un lucru atât de simplu n'a fost recunoscut și utilizat mai de mult în creșterea tineretului. Pilde avem chiar noi destule. — După ce Grigorescu a început a zugrăvi care cu boi, fete torcând, ciobani păzind oile . . . și cerul și aerul țării noastre, se minunează azi toată lumea, cum de nu le-au văzut și alți pictori înainte de dânsul. Tot astfel, când vom trece de la abstracțiile pedagogiei de cabinet la pedagogia de „plein air“ sprijinită pe etnografie, educatorii se vor mira singuri câtă bogăție de material românesc rămăsese nefolosită în munca pentru creșterea copiilor.

Credem așa dar, că de la etnografie care e în unele privințe un fel de pedagogie a omenirii și până la metoda educației copilului nu e de cât un foarte mic pas.

Dacă e însă nevoie să individualizăm metoda educației nu numai după felul copilului, ci și după tradițiile poporului, urmează dela sine că sarcina de educator nu poate fi împlinită de oricine. Dascăl de

algebră ori de chimie pot fi mai mulți; dar pedagogie românească nu poate face decât cel care e Român (nu numai cu numele, ci și cu firea), adică unul care are în gradul cel mai înalt însușirile elementului autohton. Din contra, pedagogia celui care mușluște prin cărți, fără să aibă înțelegerea vie a sufletului popular, aceea nu poate fi decât un lucru sârbăd, prin urmare nefolositor sau chiar deadreptul vătămător. Vrând sau nevrând, un astfel de pedagog fără personalitate se va lipi de tipicul pedagogiei abstracte, care tunde pe toți copiii, din toate țările, cu aceeași haină, fără să țină samă dacă le e cald ori frig, dacă li se potrivește ori nu cu măsura trupului lor.

De unde urmează că cea mai greă și mai gingașă sarcină a unui stat este alegerea și pregătirea celor chemați să îndrume creșterea tineretului, începând cu alegerea învățătorului unei cătune și sfârșind cu oamenii în adevăr reprezentativi care trebuie să conducă cele mai înalte instituții de educație.

Ori cât ar fi de grea problema aceasta, ea trebuie să fie delegată — cât mai lute, deoarece de ea atârna întreg viitorul națiunii noastre.

Toate manifestările științifice, literare și artistice dacă sânt întemeiate pe adevăr, sânt bine venite. Dintre toate însă, cea mai de preț, în faza actuală, a dezvoltării poporului și statului nostru ar fi o operă de pedagogie românească.

Vom privi deci ca un mare noroc, dacă dintre tinerii cel mai aleși ai generației de azi s'ar lvi câteva personalități care să dea națiunii întregite politicește o îndrumare în creșterea tineretului, care să dovedească oricui că poporul român a intrat în faza maturității și e deplin conștient de căile vieții sale.

Simion Mehedinți,
prof. universitar.

PARTEA OFICIALĂ.

Nr. 1092/1923.

Circular

către toți învățătorii din toate școlile primare urbane, rurale, de ucenici și agronomice din județul Bihor.

În baza deciziei Nr. 65190/1923 a Ministerului Instrucțiunii și în conformitate cu prevederile art. 79—87 din Regulamentul pentru administrația interioară a școlilor urbane și art. 86—88 al școalelor rurale, examenele de absolvire atât la școalele urbane cât și la cele rurale începe în ziua de 26 Iunie și vor dura până la 7 Iulie.

În consecință, la toate școlile primare urbane și rurale, de ucenici și agronomice cursurile regulate vor urma până inclusiv în 23 Iunie n. crt.

La 23 Iunie n. crt. elevii claselor I—III la școlile urbane, I—IV la școlile rurale și I—II la cele de ucenici și agronomice vor fi eliberați fără nici un examen, cu excepția acelor elevi, cari sunt angajați activ

pentru serbarea de încheierea anului școlar (cântări, declamații, teatru etc.)

În zilele de 25 și 24 Iunie se va face curățirea saletor de clase, iar la 26 Iunie vor începe examenele de absolvire la clasa IV. urbană, V și VI. rurală și III. pentru ucenici și agronomice examene, cari se vor ține în conformitate cu dispozițiile Regulamentului, pe cari le publicăm mai jos. Examenef de absolvire în școalele urbane se vor ține separat la fiecare școală.

Examenef de absolvire la școlile primare rurale se vor ține grupate pe cercuri de examene, adunându-se 40 elevi la câte un centru fixat de Revizoratul școlar și cari se vor comunica în numărul viitor al revistei.

Pentru a putea fixa aceste cercuri, învățătorii sunt îndrumați a înainta aici imediat dar cel-măit până la 8 Iunie crt. o situație a elevilor claselor V—VI. cu următoarele date: Numărul elevilor înscriși, numărul elevilor cari au urmat regulat, numărul elevilor cari se vor prezenta la examen, numele învățătorului de clasă.

Învățătorii din circumscripția Beluș și Biaca vor înainta aceste date subrevizorului respectiv și aceștia vor fixa data examenului pentru diferitele cercuri, astfel ca însși să poată asista la examene, după posibilitate. Unde un vor putea asista, ne vor face propuneri pentru esmiterea delegaților.

Notef de clasificare în anul acesta vor rămâne cele obicinuite până aci (1, 2, 3, 4).

Încheierea anului școlar se va face la 12 Iulie n. (ziua sf. apostoli Petru și Pavel) cu fastul cuvenit.

Această dispoziție, privește și școlile statificate.

Extras din Regulamentul pentru administrația internă a școlilor primare urbane și rurale.

1. Școlile urbane,

Art. 79. Lecțiunile propriu zise vor înceta în seara zilei de 12 Iunie n. De la 13 până la 23 Iunie se va face o sintetizare a materiilor de învățământ, dându-se întâietate acelor cunoștințe cari se adresează mai mult judecății și acelor cari au o legătură mai strânsă cu viața de toate zilele. Urmează apoi două zile de pauză pentru curățirea localurilor și trecerea hotelor în matriculă pe trimestrul III.

Cu începere dela 24 Iunie elevii claselor I—III. vor fi liberi afară de cei ce vor lua parte activă la serbarea școlară de fine de an și cari vor fi chemați când va fi nevoie de ei.

Elevii clasei IV. vor trece un examen de absolvire al cursului primar în zilele de 26, 27, 28 și 29 Iunie, orele 8—12 a. m. Orel 3—6 p. m. vor fi destinate pentru examinarea elevilor pregătiți în particular.

Examenul se va ține în prezența tuturor instituțiilor școlare și va fi oral și în scris din materiile ultimei clase. Se vor da probe scrise din limba română și aritmetică, fără ca acestea să fie eliminatorii. Subiectele se vor hotări de membrii comisiei prin bună înțelegere și în vederea unui lucru de o oră pentru

fiecare obiect. Lucrările se vor cerceta de fiecare dintre Institutorii, întruniți în comisie, punând pe teză nota dată în cifre și litere și semnând în dreptul ei. Suma notelor împărțită cu numărul examinătorilor și calculată fără fracțiune va da nota obținută de elev la proba scrisă. Dacă fracțiunea este cât jumătatea unui punct întreg, se va mări cu unitate întreagă, în caz contrar nu se va ține socoteală de fracțiune. Probele scrise se vor păstra un an în arhiva școlii.

Examenul oral se va face de Institutorul clasei, asistat de ceilalți colegi, cari vor putea pune întrebări școlariilor.

Ordinea examinării obiectelor de studiu este cea stabilită prin catalog. D-nii revizori și Inspectori școlari, când sunt prezenți la examen pot interverti ordinea obiectelor sau dispune examinarea din nou a obiectelor deja trecute.

Nota se va da prin înțelegere ținând seamă și de cele date în cursul anului. În caz când nu sunt de acord asupra aceleiași note, fiecare membru va da nota separat, care se va însuma și împărți cu numărul membrilor comisiei. Această va fi nota obținută de școlar la fiecare obiect la proba orală.

La limba română și aritmetică nota va rezulta din adunarea notelor dela proba scrisă și a mediei probei orale, prin împărțirea sumei cu 2. Cu aceste note și cu ale celorlalte obiecte se va calcula media pe grupe și media generală de absolvire. Catalogul cuprinzând rezultatul examinării, sub semnatura membrilor comisiei, va rămâne în păstrarea direcțiunii. La școlile unde revizorul va fi constatat în cursul anului lipsă de progres, va face el singur examinarea în asistența întregului consiliu școlar, în intervalul dela 26 Iunie - 7 Iulie.

Art. 81. Calcularea mediilor se face după regulile următoare:

a) Notele trimestriale, obținute la fiecare obiect de elevii claselor I—III, adunate și suma împărțită cu trei dau mediile anuale pe obiecte.

Tot astfel se capătă media anuală la purtare, iar nota la frecventare se calculează o singură dată la an, după încheierea anului și terminarea examenului de absolvire.

Media anuală la purtare și nota de frecventare intră în calcularea mediei generale a absolvenților cursului primar. Dacă un elev a lipsit motivat unul din trimestrele I. și II. dela școală, atunci, spre a se avea mediile anuale pe obiecte, se adună numai notele de pe celelalte trimestre și suma se împarte la două.

b) Mediile anuale pe obiecte formează următoarele grupe:

1. Limba română cu subîmpărțirile sale: scrierea și exerciții gramaticale, citirea, exerciții de memorie și liberă reproducere, exerciții de compunere și exerciții întinșive.

2. Aritmetica și Geometria.

3. Celelalte studii prevăzute în programă: religia, istoria, geografia și științele fizice-naturale.

4. Dexteritățile: caligrafia, desenul, cântul, exerciții corporale și militare, lucru manual (la băieți), lucru de mână (la fete).

5. Disciplina: purtarea și frecvența.

Suma mediilor anuale pe obiecte din fiecare grupă, împărțită prin cinci la școlile de băieți și prin șase la cele de fete dă media generală de clasificare a școlarului.

b) Promovarea.

Art. 82. Pentruca un școlar să fie promovat trebuie ca fie care din mediile sale anuale pe grupe: la limba română, aritmetică și geometrie, celelalte studii, dexterități, lucru de mână la fete, să fie cel puțin cinci, neavând la nici unul din obiectele în parte din acele grupe o media anuală inferioară lui patru, media anuală la purtare să fie cel puțin șase, iar nota la frecventare cel puțin patru.

Art. 84. Când un școlar îndeplinește toate condițiunile de promovare, afară de media anuală la purtare, care nar fi mai mică decât șase dar superioară lui patru, sau afară de media la frecventare care ar fi inferioară lui patru consiliul școlar, întrunit pentru stabilirea situației definitive a școlariilor (art. 87) va putea hotărî promovarea lui în vederea valorii sale dovedite prin celelalte note și apreciind motivele pentru cari a căpătat notă slabă la purtare și frecventare, consiliul va încheia proces-verbal în regulă, al cărui număr și dată se va nota în Registrul Catalog și în matriculă, în rubrica „Observațiuni” în dreptul mediei anuale la purtare.

Art. 86. Școlarii cari nu obțin mediile prevăzute prin art. 82. rămân repetenți. Examenele de corectivitate nu sunt admise.

c) Situația definitivă a școlariilor.

Art. 87. În zilele de 9, 10 și 11 Iulie directorul ajutat în toate lucrările de sfârșit de an de către Institutorii școlii, întruniți în consiliu procedează la trecerea notelor de examen și a mediilor în matriculă, la complectarea tuturor rubricilor din ea, la încheierea situațiilor școlare, la formarea tablourilor de clasificare și la pregătirea certificatelor de absolvire. La 12 Iulie toate lucrările să fie terminate, iar învățătorii întrunți în consiliu, încheie și semnează tablourile privitoare la situația definitivă a școlariilor.

Art. 88. În situația definitivă se cuprind rezultatul general și individual al mișcării școlariilor din fiecare clasă. Toți școlarii fiecărei clase se trec în situațiile în ordinea înscrierilor lor în matriculă și în vedere cu cu dispozițiunile regulamentului și datele matriculei, se stabilește pentru fiecare școlar rezultatul final.

Din punctul de vedere al rezultatului final școlarii pot fi:

1. Promovați.

2. Repetenți:

a) din cauza nelămuririi mediilor anuale de promovare, la școlarii din această categorie se vor arăta anume obiectele sau grupele la cari nu au îndeplinit condițiunile de promovare;

b) din cauza lipșirii nemotivate în cursul anului;
c) din cauza lipșei nemotivate dela examenul de absolvire.

3. Amânați:

a) absenții motivați în trimestrul III.;
b) absenții motivați la examenul de absolvire.
Elevii din această categorie sunt datori a se prezenta la examen între 7 și 17 Septembrie următor.

Reprezentanții legali ai elevilor cari au absentat dela examenul de absolvire, sunt datori ca să adreseze cererea lor netimbrat directorului școlii până cel mult la 8 Iulie, cu arătarea motivelor, cari au împedecat pe copil, de a se prezenta la examen. Cererile cari vin după încheierea situațiunii se pun la acte, iar copiii rămân repetenți și se pronunță în contra lor o amendă de Lei 30.

Școlarii cari au motivat lipsa lor dela școală în trim. III. se trec de drept în categoria celor chemați să dea un nou examen la începutul anului școlar viitor.

Art. 89. Hotărârile consiliului luate cu majoritate de voturi sunt definitive și obligatorii, situațiunea trebuie semnată de toți institutorii fără drept de opinie separată.

Att. 90. Copii depe tablourile situațiunii definitive a școlarii se afig în vestibulul școlii, iar originalele se anexează la dosarul registrelor cataloage de pe anul școlar respectiv.

Incheierea anului școlar.

Art. 91. Anul școlar se încheie cu o serbare școlară, care se face la toate școalele primare u bane din țară la 12 Iulie la orele 9 a. m. la școalele de băieți, la orele 3 p. m. la cele de fete și mixte. Această serbare se poate face pentru fiecare școală în localul său, sau cel mult pentru școalele din același circumscriptie unite într'un singur local. În acest caz serbarea se va face dimineața. Directorul, institutorii și școlarii sunt obligați a fi prezenți.

Părinții copiilor vor fi invitați să asiste la solemnitate, forma invitațiunii e lăsată pe seama directorului. Primăriile vor trimite, pe cât se poate, reprezentanți, cari vor presida solemnitatea, afară de cazul, când revizorul școlar sau o persoană superioară acestuia, din administrația învățământului, ar presida el.

În lipsa unui reprezentant al primăriei și al unui membru al controlului învățământului, presidenția revine de drept directorului școlii sau delegatul acestora, în cazul când mai multe școli ar fi intrunite.

Institutorii absenți fără motive valabile vor fi raportați ministerului spre amendare.

Art. 92. Cursul solemnității va fi următorul:

1. Hnnul regal, cântat de școlarii.
2. O cuvântare festivă ținută de un institutor delegat de colegii săi. Cuvântarea va cuprinde darea de seamă asupra situațiunii definitive a școlarii.
3. Răspunsul autorităților prezente.
4. O mică producție școlară, consistând din cântări, recitări, mici piese teatrale cu subiecte moralizatoare.

Certificate.

În baza art. 94. din regulament certificate de clase nu se eliberează, numai în cazul când părinții copiilor o cer, pe motivul că își va trece copilul la altă școală. Despre certificatele eliberate pe acest motiv se va înainta un tablou Revizoratului școlar.

Certificatele de absolvire se eliberează tuturor școlarii cari au trecut cu succes examenul de absolvire.

II. Școalele rurale.

Art. 86. Lecțiunile propriu zise vor înceta în seara zilei de 12 Iunie. Dela 13 până la 23 Iunie se va face o sintetizare a materiilor de învățământ. Se va da o deosebită însemnătate chestiunilor cari se adresează judecării elevilor și cari au raport mai strâns cu viața de toate zilele. La 24 Iunie școlarii claselor I—IV, dela școalele rurale vor fi liberi, afară de cei cari lucrează în grădina școlară sau formează corul școlar și religios și cari vor fi chemați la nevole. Cu începere dela 26 Iunie școlarii clasei V. și VI. vor trece examenul de absolvirea cursului primar.

Art. 87. Școalele din același județ se vor împărți de către revizorul școlar cl. I. în unire cu revizorii cl. II. și cu abrobarea inspectorului de circumscriptie, într'un număr de cercuri școlare. Fiecare cerc va cuprinde mai multe școale, alese astfel ca distanța dela fiecare din ele până la cea hotărâtă ca centru să nu fie mai mare de 6 km. decât numai în cazuri excepționale. Școlarii din ultima clasă primară a tuturor școlilor dintr'un cerc școlar se reunesc la școala centrală a cercului, în ziua fixată mai înainte de revizor. Ei vor trece examenul împreună înaintea unei comisii formate din învățătorii cercului, cari presintă elevii la acest examen și în prezența unui revizor școlar sau a unui delegat al ministerului. Acești delegați vor fi luați dintre institutorii urbani sau rurali.

Examenul va fi oral și în scris, din programa clasei V—VI. Se vor da probe scrise din limba română și aritmetică, fără însă ca acestea să fie eliminatorii. Subiectele se vor stabili de comisiune în vederea unui lucru de o oră pentru fiecare obiect. Lucrările se vor cerceta de comisiune, punând pe teză în cifre și litere, nota admisă de toți membrii comisiei. În dreptul notei va semna revizorul școlar sau delegatul ministerului. În caz de neînțelegere nota se va hotări de către revizor sau de către delegat.

Probele scrise se vor păstra timp de un an în arhiva școlii la care aparțin elevii.

Examenul oral se va face de învățătorii clasei, însă vor putea pune întrebări și ceilalți membri ai comisiei, cari sunt datori să asiste la examen. Ordinea examinării obiectelor de studiu este cea stabilită prin catalog. Revizorul școlar și delegații ministerului pot însă interverti ordinea, când vor crede de cuviință. Nota se va da prin înțelegere ținând seamă și de

cele avute de elev în cursul ultimilor doi ani. În caz când examinatorii nu sunt de acord, va hotărî revizorul sau delegatul ministerului, ca și la probele scrise.

La limba română și aritmetică media va rezulta din suma notei dela proba scrisă cu nota probei orale, împărțită cu două, iar la celelalte științe și la dexterități din suma notelor obținute de elev la examenul oral, împărțită cu numărul obiectelor din fiecare grupă. Media grupului „disciplina” se va obține din suma notei dată la purtare cu nota la frecventare, împărțită cu două. Cu aceste medii și cu nota la lucrul de mână (la fete) se va calcula media generală.

Catalogul cuprinzând rezultatul examinării, sub semnatura membrilor comisiei, va rămâne în păstrarea dirigintelui școlii respective.

Rezultatul sumar al examinării (câți înscriși, câți regulați în tot cursul anului, câți examinați, câți promovați), precum și pregătirea ce se va constata că au avut-o elevii: foarte bună, mediocră, slabă sau foarte slabă, pentru fiecare școală din cerc se va consemna de către delegatul ministerului sau revizorul școlar într'un singur proces verbal, în registrul de inspecții al școlii unde a avut loc examenul. În acest proces verbal delegatul ministerului va putea nota și orice observațiuni va avea de făcut privitor la examen. Dirigințele respectiv va înainta apoi revizorului școlar de cl. I. în termen de 3 zile atâtea copii de pe acel proces verbal, câți învățătorii au fost în comisiune, plus unul.

După terminarea examenului delegatul ministerului va depune la cancelaria revizoratului un raport general despre modul cum s'au făcut examenele. Aceste rapoarte, împreună cu un tablou de rezultatul examenelor se vor înainta de către revizor inspectorului de circumscripție. În cazuri de nereguli delegatul va raporta imediat, pentruca ministerul apreciind cazul să decidă, dacă e locul de a se cassa examenul sau nu.

Comisiunile instituite pentru examenul de absolvire vor putea examina și elevii pregătiți în particular, însă vor ține seama de regulamentul respectiv. (Vezi Școala Nouă Nr. 13 din 1922.)

Elevii cari au lipsit motivat dela examenul de absolvire vor fi examinați la începutul anului școlar viitor, de aceeași comisiune.

Art. 90. a) Notele trimestriale obținute la fiecare obiect de elevii claselor I—IV. adunate și suma împărțită cu 4 dau mediile anuale pe obiecte.

Tot astfel se capătă media anuală la purtare, iar nota la frecventare se calculează o singură dată pe an, după încheierea cursurilor și terminarea examenului de absolvire, potrivit normei stabilite la art. 83.)

Media anuală la purtare și nota de frecventare intră și în calcularea mediei generale a absolvenților cursului primar.

Dacă un școlar a lipsit motivat unul din trime-

strele I. sau II. dela școală, atunci spre a avea mediile anuale pe obiecte se adună numai notele de pe celelalte două trimestre și suma se împarte cu două.

b) Mediile anuale pe obiecte formează următoarele grupe:

1. Limba română cu subîmpărțirile sale: scrierea și exerciții gramaticale, citirea, exerciții de memorie și liberă reproducere, exerciții de compunere și exerciții intuitive,

2. Aritmetica și geometria,

3. Celelalte studii prevăzute în programă: religia, istoria, geografia și științele fizico-naturale,

4. Dexteritățile, caligrafia, desenul, cântul, exerciții corporale și militare, lucrări practice agricole, și la băieți lucru manual,

5. Lucru de mână la fete,

6. Disciplina; purtarea și frecventarea.

Suma mediilor anuale pe obiecte din fiecare grupă împărțită cu numărul obiectelor din grupă, dă media anuală pe grupe,

c) Suma mediilor pe grupe împărțită cu 5 la școlile de băieți și cu 6 la școlile de fete dă media generală de clasificare a școlarului.

b) Promovarea.

Intocmai ca și la art. 82, 84 și 86 al regulamentului pentru școlile urbane cu adăuzul la art. 84. că la școlile cu un singur învățător acesta va referi cazul revizorului arătând motivele pentru care școlarul a căpătat notă slabă la purtare și frecventare, revizorul va decide, iar numărul și data ordinului se va nota ca mai sus.

c) Situația definitivă a școlărilor.

Art. 97. În curs de cel mult patru zile după terminarea anului școlar, dirigințele ajutat la școlile cu mai mulți învățători în toate lucrările de sfârșit de an de către toți învățătorii școlii întruniți în consiliu, procedează intocmai ca la școlile urbane (vezi art. 87, 88, 89 și 90.)

d) Încheierea anului școlar și eliberarea certificatelor este aceeași ca la școlile urbane. (vezi art. 91, 92 și 94.)

INFORMAȚIUNI.

Către toți învățătorii.

Reunirea culturală „Cele Trei Crișuri” din orașul nostru, în colaborare frățească cu despărțământul „Astrei” din județul Bihor, tinde să începă o acțiune mai vie de propagandă culturală la sate.

În acest scop Comitetul central a hotărât și m'a însărcinat să redactez o revistă de cultură cu numele „Cele Trei Crișuri pentru popor”, care va fi scrisă anume pe înțelesul și pentru folosul sufletesc al țăranilor noștri. Revista va apare bilunar și pentru a străbate mai ușor în pătura rurală costul ei de

abonament va fi foarte redus. Cam 50—60 Lei la an. Pentru sătenii săraci și setoși de lectură ea se va da gratuit.

Rog deci pe fiecare învățător să-mi trimită din satul său o listă cu adresa a cel puțin 10 plugari ștuturi de carte, care ar dori să aibă revista aceasta, pentru ca să le trimitem numărul prim de probă. Aștept ca fiecare dascăl să facă acest serviciu cultural pentru satul său, trimițându-mi toți listele de adrese până la 15 Iunie.

Gh. Tulbure.

Dragii atențiunea dlor învățători asupra Ordinului circular referitor la examene, care cuprinde dispoziții cu totul noi, cari la noi nu s'au practicat. Circularul e de mare importanță, pentru că este primul pas mai mare spre unificarea instrucției, urmând ca în unul din următoarele numere să se publice și noua programă analitică, care va intra în vigoare cu 1 Septembrie crt.

Dispoziția referitoare la examen se execută deja cu încheierea omului școlar curent.

Personale. La circumscripția Oradea-Mare inspector al învățământului primar a fost detașat dl inspector *Hariton Conștăntinescu*.

Învățătorilor statificați li s'au încuviințat diferința de leață ce li se cuvine pe lunile Noembrie, Decembrie 1921 și Ianuarie, Februarie și Martie 1922. Banii se pot ridica de la Regizorul școlar, respective de la ex-pozitura din Beiuș și Tinca.

Pentru că învățătorii să nu absenteze de la școală distribuția se va face *Duminecă în 10 Iunie crt.* orele 9 a. m. când se vor prezenta învățătorii din Beiuș și Tinca la Tinca, cei din Beiuș și Vișeu la Beiuș, iar restul la Oradea-Mare.

Ceice nu se vor putea prezenta în persoană vor da altuia delegație în scris pentru a-i scuma numele în statul de leață.

Aviz. Învățătorii confesionali români (statificați) sunt făcuți atenți, că ordinul referitor la examenele de absolvire îl privește și pe ei. Ceice nu vor prezenta datele cerute și vor fi făcut examenul înainte de termenul fixat, nu vor primi leață pe luna Iunie.

10 Mai în Tinca, Zile de 10 Mai în orașelul Tinca s'a serbat cu un fast deosebit, relevându-se în cursul serbărilor activitatea rodnică a învățătorimii din jnr. Peste 3000 de școlări au fost adunați la această serbare și străini, cari au asistat la sărbătoare, au trebuit să vadă cum micile odresie au dat dovadă de însuflețire și trâncișia neamului. Cântările și jocurile naționale executate de micii românași au uimit pe toți cei prezenți.

Serbarea cu fastul ei a fost organizată de neobositul pîmpreior Dr. Pop Sever și harnicul subre-

vizor școlar Vasile Teuca, cărora se poate mulțumi succesul moral și material.

Dintre învățătorii s'a d'istins George Moldovan din Tinca și George Groza din Batâr, primul cu jocuri naționale, al doilea cu corul școlarilor.

CARTI ȘI REVISTE.

„Învățătorul” de I. G. Marinescu.

În literatura noastră didactică lipsește o călăuză care să îndrumeze, să sfătuiască, să încurajeze pe tinerii noștri învățători trimiși în mijlocul satelor, să îndeplinească una din cele mai grele misiuni. Școala normală nu-i pregătește în deajuns, așa că sunt străini de multe probleme importante, pe care vor trebui să le rezolve cu propriile lor puteri. Directorul școlii normale, foștii lor profesori, sunt prea departe, pentru a-i putea sfătui și ajuta în delicata lor muncă de luminători ai păturii țărănești.

Ajutat de lucrarea lui Jules Payot, o personalitate cunoscută în Franța și de experiența sa de profesor la una din cele mai vechi școli normale, dl I. G. Marinescu a alcătuit cu pricepere o astfel de călăuză care n'ar trebui să lipsească din biblioteca niciunui învățător, niciunui elev normalist, pentru că aceștia pot găsi în ea, oricând, răspunsuri la toate chestiunile, la toate problema ce zor întâlni.

A apărut în editura „Cartea Românească” de Flaubert G. D-na Bovary (Roman) trad. de Ludovic Daș. Prețul lei 30.

La Fontaine, Fabule, Traucere de D. Anghel și St. O. Iosif. Prețul lei 20.

Povestiri de M. Sadoveanu. Prețul lei 25.
Albinăritul (Premiat de „Cartea Românească”) de Pr. Alex. Popa. Prețul lei 12.

Novela, Povestiri de I. Caragiale. Prețul lei 20.
Dr. Med. Maria Montessori Autoeducația în școlălele elementare tradusă de C. V. Butureanu. Prețul lei 30.

Biblioteca Minerva No. 184, Două vieți (Schife și Nuvele) de Ioan Stroe. Prețul lei 3.

Biblioteca Minerva No. 84, Cataclismul din Martinea de C. Flammarion trad. de Aictor Anestin. Prețul lei 6.

Biblioteca Minerva No. 82, Constantinopolul de Edmondo de Amicis. Prețul lei 3.

Cuprinsul.

Gânduri de 10 Mai	Gh. Tulbure.
Se poate întemeia o pedagogie românească?	S. Mehedinți.
Partea oficială	* *
Informațiuni	* *
Carti și reviste	* *

Girant respons: P. Coroiu.

Tipografia „Biharia” A. S. Oradea-Mare.

